

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni poświęconych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates: PRENUMERATA WYNOŚI: w Krakowie, w Austro-Węgrzech, w jednorazową przesyłką poczt. 32, w dwurazową 38, w Państwie Niemieckim 36, w innych państwach 46.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikowa w Ryńku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel Kretschmera, ul. Szewska.

Koło polskie.

(Telefonom.)

Wiedeń, 18 marca. Na wczorajszym posiedzeniu Koła polskiego pos. Zieleniewski zapytał prezydium, czy wobec tego, iż w swoim czasie otrzymał pozwolenie na zgłoszenie w komisji ekonomicznej wniosku o otwarcie w Krakowie i Lwowie składnicy mięsa rumuńskiego i że tak komisja, jak i Izba rezolucyj tę uchwalili — jest nadzieja, że prezydium pocznie wnioski, aby się temu życzeniu obu miast stołecznych stało zadość.

Rada państwa.

(Telefonom.)

Wiedeń, 18 marca. Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów kontynuowano obrady nadstawą o opilstwie. Pos. Adler i Einspinner określili ustawę jako nieodpowiednią do zwyczajów opilstwa.

aby politycznych przeciwników zmóżdż. Interpelanci domagają się ochrony dla rosyjskiego stronnictwa na Bukowinie wobec terroryzmu rządu krajowego.

Po głosowaniu w komisji budżetowej.

Wiedeń. Onegdajsze głosowanie w komisji budżetowej nad sprawą subwencjonowania dolno-austriackiego Towarzystwa okrętowego, wywołało wczoraj żywą dyskusję w kółkach poselskich, w których tłumaczono je sobie jako klęskę rządu.

Program dzisiejszego posiedzenia.

Wiedeń. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby oprócz ogólnej ustawy o kolejach lokalnych, ma być zatwierdzona nowela do ustawy sędziowskiej (o egzaminach przygotowawczych sędziów) i ustawa o wybitcu 100 milionów monet po 1 koronie, pewnej ilości banknotów po 10 koron i 50 milionów monet nowego typu po 2 korony.

Rezygnacja prezydenta Dumy.

(Tel. pet. ag. telegr.)

Petersburg, 18 marca. W związku z onegdajszym zajęciem w Dumie prezydent Dumy Chomiakow w piśmie, wystosowanym do pierwszego wiceprezydenta, oświadczył, że składa swą godność.

Proces Tarnowskiej.

(Telegram „N. Reformy“.)

Wenecja, 18 marca. W ciągu wczorajszej rozprawy odczytano szereg listów, w których wynika, że Tarnowska i Prylukow udzieliła sobie wzajemnie wskazówek co do wykonania morderstwa na Komarowskim.

Telegramy

z dnia 18 marca.

Haga. Ponieważ prawica onegdaj w Izbie odrzuciła propozycję otwarcia dyskusji nad przedłożeniem rządowemu w sprawie socjalnego ubezpieczenia, — socjalista Schapper rozpoczął wczoraj ostrym ostracyzmem, żądając głosowania nawet przy zupełnym małym ważnych artykułach.

torem austr. Zakładu kredytowego ziemskiego.

Sprawa Hofrichtera.

Wiedeń. W sprawie aresztowanego profesora Salomona Tuttmanna podają pisma: Tuttmann został dopiero niedawno przydzielony do służby przy więzieniu garnizonowym. Hofrichter od samego początku starał się nawiązać z nim znajomości i bardzo często dzwonił do niego pod różnymi pretekstami.

Szpiegostwo austriackie w Rosji.

Berlin. „Berl. Mittagszeitung“ donosi z Kijowa: Wykryto tu austriackie biuro szpiegowskie; kierownikiem tego biura, którego aresztowano, ma być oficer sztabowy Smerczyński; przy rewizji miano znaleźć u niego liczną kompromitującą korespondencję, z której wynikałoby, że Austria posiada w Rosji bardzo rozległą sieć szpiegowską.

Reforma wyborcza w Prusach.

Berlin. W myśl przepisów konstytucyjnych, głosowanie nad reformą wyborczą ma się odbyć ponownie w Sejmie pruskim za trzy tygodnie, ustawa ta bowiem zawiera zmianę konstytucji.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament zatwierdził budżet kanclerza Rzeczy. — Przy budżecie spraw zagranicznych bar. Gamp (par. państw.) postawił wniosek, aby oznaczyć tajny fundusz na 1,200,000 marek i tytuł ten użyczyć do przenosiny.

Podróż króla Piotra.

Belgrad. Jak słychać, król Piotr przed rozpoczęciem podróży do Petersburga, zgodnie z art. 53 konstytucji, na czas swego wyjazdu przeniesie władzę królewską na następcę tronu Aleksandra.

Zbrojenia Serbii.

Belgrad. Rząd serbski poczynił w Niemczech wielkie zamówienia materjałów w wojennych, a mianowicie zamówił 80,000 szrapneli, 176 karabinów maszynowych i 12,000 sztuk karabinów Mausera.

Z gabinetu serbskiego.

Belgrad. Komendant dywizji pułkownik Gajković zamianowany został ministrem wojny.

Po zajęciach w Ruszuczu.

Sofia. Zapowiedziany wczoraj wiec opozycyjny w sprawie zajść w Ruszuczu, został odwołany na niedzielę. Policja przy pomocy wojska utrzymuje porządek w mieście i nie dopuszcza do żadnych zgromadzeń.

Podróż sułtana.

Konstantynopol. Jak z wiarygodnego źródła donoszą, sułtan w lecie przedsięwzięcie podróż do Macedonii i Starej Serbii, przyczem zwiedzi także grób sułtana Murata II. Jak „Sabah“ donosi, sułtan chce także przedsięwziąć pielgrzymkę do Mekki, a następnie odwiedzić kilka obcych dworów.

Z senatu francuskiego.

Paryż. Senator Combes miał wczoraj rozmowę z prezydentem ministrów Briandem i zaliczył się ostro do ministra sprawiedliwości Barthou, który — jak się wyraził — osadził republikanów na łodzi.

O Bank przemysłowy.

R. m. Wodzicki wskazuje na wiadomości z Wiednia, które stwierdzają, że pertraktacje w sprawie Banku przemysłowego zostały zerwane. Mowca zapytuje prezydenta, który w sprawie tej był czynnym, co mu o faktach dni ostatnich jest wiadomym i co ma zamiar uczynić, aby ta ważna instytucja nie upadła lub nie doznała odwieki?

Briand protestował przeciw temu, aby ze skandalu, popełnionego przez jedną osobę, kuć broń przeciw rządowi. Mowca powtarza swoje oświadczenie, złożone w Izbie.

Przewodniczący poszczególnych grup w senacie, zwłaszcza Combes, zaproponowali porządek dzienny, którego pierwszą częścią, potępiającą skandaliczną działalność likwidatorów w sądach, przyjęto w zwykłym głosowaniu, a drugą częścią, wyrażającą zaufanie, że rząd winnych wyszuka i ukarze, przyjęto 261 głosami przeciw 13.

Izwołski w Dumie.

Londyn. „Times“ donosi z Petersburga: O przyczynach milczenia Izwołskiego w Dumie podczas obrad nad polityką zagraniczną, krąży różne wersje. Jedni twierdzą, że Izwołski dlatego milczał, ponieważ życzyła sobie tego prawica, która stała na stanowisku, że Dumie nie jest kompetentną w omawianiu polityki zagranicznej.

Rosyanie w Persyli.

Kolonia. „Köln. Zeitung“ donosi z Teheranu: Wiadomość o nowych wzmocnieniach wojsk rosyjskich w Aserbejdżanie wywołała wśród Persów wielkie rozgoryczenie i netylko przeciw Rosji, ale ogólnie przeciw Europejczykom. Stytuacja z tego powodu jest groźna.

Japonia i Stany Zjednoczone.

Nowy Jork. Jak korespondent „N. J. World“ z Waszyngtonu z rzekomo bardzo dobrego źródła się dowiaduje, rząd japoński przesłał ambasadzie propozycję dla przedłożenia ich departamentowi stanu. Propozycje te zmierzają do porozumienia między Japonią i Stanami Zjednoczonymi, aby oba te państwa razem mogły na Dalekim Wschodzie odegrać kierującą rolę.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 18 marca.

Pod przewodnictwem prezydenta dr Lea odbyło się wczoraj posiedzenie Rady miejskiej. Odczytano nadeszłe pisma.

Petycja Tow. ratunkowego.

Tow. ratunkowe wniosło petycję do Rady miejskiej z prośbą: 1) o bezpłatny grunt pod budowę własnego domu; 2) o udzielenie 7200 K rocznie na dyżury lekarskie; 3) o przeniesienie 365 K rocznie tytułem zwrotu ubytku subwencji z gmin do Krakowa przyłączonych; 4) o zaprowadzenie telefonów ratunkowych równocześnie z porzarniami.

R. m. Konopiński poparł zgłoszoną petycję Tow. ratunkowego, która powinna być przedmiotem głębszej rozprawy i traktowaną równoległe z organizacją służby zdrowia w zwiększonym Krakowie. Towarzystwo, mimo skromnych funduszy, jakimi rozporządza, oddaje niespożyte miastu usługi, obecny ustrój Towarzystwa nie da się jednak utrzymać.

O Bank przemysłowy.

R. m. Wodzicki wskazuje na wiadomości z Wiednia, które stwierdzają, że pertraktacje w sprawie Banku przemysłowego zostały zerwane. Mowca zapytuje prezydenta, który w sprawie tej był czynnym, co mu o faktach dni ostatnich jest wiadomym i co ma zamiar uczynić, aby ta ważna instytucja nie upadła lub nie doznała odwieki?

Służba zdrowia w Krakowie.

Nastąpił potem obrady nad wnioskami sekcji skarbowej i sanitarnej w sprawie reorganizacji służby zdrowia w Krakowie. Referent fizyk dr Janiszewski przedstawił momenty, za natychmiastową akcją w tej sprawie przemawiające (Rzecz omówiliśmy w osobnym artykule we wczorajszym porannym wydaniu. Przep. Red.) — i prosił o uchwalenie następujących wniosków:

kowania się rozbiły. Co Wydział krajowy zamierza dalej robić, nie jest prezydentowi wiadomym; mowca pragnie sprawę poruszyć w najbardziej kompetentnym forum, t. j. w kraj. komisji przemysłowej, którą zwolano na najbliższą niedzielę.

R. m. Bandrowski zgłasza wniosek o otwarcie dyskusji nad odpowiedzią prezydenta, a gdyby to nastąpiło, stwierdza, że sprawa Banku przemysłowego już od kilku lat pokutuje w Sejmie. Dopiero w roku bieżącym została na sesji sejmowej wniesiona, i trzeba było przyjąć pewne warunki, aby rzecz do załatwienia dojrzała. Obecnie okazują się przeszkody osobistej natury i jest obawa, że ta ważna sprawa może przepaść na długie lata.

R. m. Dattner podnosi, że smutnym jest, iż w kraju naszym wielkie kwestye ekonomiczne zaprzepaszczane były przez względy osobiste, partyjne i polityczne.

R. m. Dattner podnosi, że smutnym jest, iż w kraju naszym wielkie kwestye ekonomiczne zaprzepaszczane były przez względy osobiste, partyjne i polityczne. Ks. Lubomirski, jako prezes Związku przemysłu fabrycznego, wziął na siebie odpowiedzialność za dobre poprowadzenie sprawy. Zresztą utworzenie Banku jest możliwe, także bez grupy ks. Lubomirskiego.

R. m. Kosiński oświadcza się za koniecznością utrzymania projektu utrzymania Banku. R. m. Rosenblatt podnosi, że sprawa upaść nie może; należałoby się rozglądnać, czyby nie dało się utworzyć spółki krakowskiej, któraby zamiast ks. Lubomirskiego przystąpiła do utworzenia kapitału zakładowego.

Przeważali następnie r. m. Dattner, Bujwid, Rosenblatt, Merz, Heuman i prz. Leo, poczem jednomyślnie uchwalono następującą rezolucję pp. Bandrowskiego i Merza:

Rada, m. Krakowa ubolewa z powodu niespodziewanego zwrotu w sprawie założenia Banku przemysłowego a uważając udaremnienie myśli założenia Banku albo też odwiezienie sprawy za zgubne z punktu widzenia ekonomicznych interesów kraju — uprasza prezydenta, aby wspólnie z krakowskimi członkami krajowej komisji dla spraw przemysłowych, dolażył wszelkich starań, aby Bank przemysłowy w myśl uchwały Sejmu został jak najprędzej wprowadzonym w życie.

Interpelacje.

R. m. Hałackiewicz zapytuje, dlaczego do udziału w ankiecie mleczarskiej, zwołanej niedawno przez prezydium miasta, nie zaproszono reprezentantów Związku ekonomicznego urzędników i profesora higieny w uniwersytecie Jagiello.

Wicepr. Szarski oświadcza, że zaproszono tylko fachowych mleczarzy.

R. m. Guńkiewicz domaga się zarządzeń, aby przez Blonia nie wolno było jeździć autobusami i bicyklami.

Prez. Leo oświadczył, że porozumie się w tej sprawie z dyrektorem policji.

Wyjaśnić udzielił także wicepr. Sare.

R. m. Dąbrowski interpeluje w sprawie miejskiej cegielni.

Prez. Leo oświadcza, że otrzymał nowe oferty. Obecnie odbywają się próby wierceń gruntów, celem stwierdzenia, jak grube są pokłady gliny. Wkrótce w sprawie tej zbierze się komisja aprobowacyjna.

Opłaty akcyzowe.

Po dalszych jeszcze interpelacjach r. m. Bujwida i Gertlera radca mag. dr Zawadzki imieniem komisji administracyjnej przedstawił wniosek, aby „na czas od 1 kwietnia do 31 grudnia 1910 r. dla terytorjum gmin, do miasta Krakowa wcielonych, ustanowić 30 proc. do datku gminy do podatku od mięsa, przez c. k. skarb tam pobieranego“. Uchwalono.

Służba zdrowia w Krakowie.

Nastąpił potem obrady nad wnioskami sekcji skarbowej i sanitarnej w sprawie reorganizacji służby zdrowia w Krakowie. Referent fizyk dr Janiszewski przedstawił momenty, za natychmiastową akcją w tej sprawie przemawiające (Rzecz omówiliśmy w osobnym artykule we wczorajszym porannym wydaniu. Przep. Red.) — i prosił o uchwalenie następujących wniosków:

- 1) Kraków dzieli się na 9 okręgów sanitarnych; dla każdego okręgu ustanawia się posadę lekarza miejskiego; prócz tego dwie posady asystentów, jednego biurowego, drugiego nadzorującego desygnację i do badań bakteriologicznych.
2) Ustanawia się dla miejskiego urzędu zdrowia następujący etat plac: I — VII rangi i ryczałt na doróżki, 4 — VIII rangi, 4 — IX rangi, 3 — X rangi i jedną posadę oglądającą zwłok w XI ranku z dodatkiem 600 K na doróżki. Oprócz poborów, przywiązanych do odnośnej rangi, otrzymuje

każdy lekarz okręgowy ryczałt na dorótki w kwocie 120 K rocznie.

3) Ustanawia się jedną posadę lekarza domu karek i nieuleczalnych, schroniska Brata Alberta i aresztów miejskich z pensją 2400 K rocznie. Posada ta będzie kontraktową z półrocznym wypowiedzeniem.

4) Ustanawia się 9 statowych posad sanitaryzacji w charakterze służby miejskiej, z tych jednego starszego, pobierającego 1180 K pensji, 420 K na mieszkanie i 120 K dodatku aktywalnego; 8 młodszych sanitaryzacji z pensją 760 koron, 860 kor. na mieszkanie i 120 kor. dodatku aktywalnego.

5) Rada miasta uznaje konieczną potrzebę utworzenia instytucji lekarzy szkolnych w liczbie 8 do 10 za remuneracją w kwocie 1400 do 1600 K rocznie i poleca magistratowi, aby bezzwłocznie wwrócił się do Wydziału krajowego i rządu z prośbą o poparcie gminy przez przyznanie na ten cel odpowiedniej subwencji.

6) Na pokrycie kosztów wprowadzenia w życie projektowanej organizacji służby zdrowia z dniem 1 kwietnia n. r. należy wstawić do budżetu na r. 1910 odpowiednią kwotę.

R. m. Pareński popiera przedłożone wnioski i wyraża zadowolenie, że Kraków zdobędzie się nareszcie na właściwą służbę zdrowia. Jest potrzebne, aby ta nowa organizacja jak najszybciej weszła w życie i dlatego domaga się trzeba, aby nominacja lekarzy jeszcze przed 1 kwietnia została dokonana. W niższych rangach zamianować może lekarzy sam prezydent i mowca w tym kierunku zgłasza odpowiednią rezolucję. Dłuższy ustęp przemówienia poświęcił prof. Pareński sprawie lekarzy szkolnych, bo ich zakres działania będzie bardzo ważny. Dlatego uważa mowca za niewystarczającą odnośnie ustęp we wnioskach i radby, aby sprawa lekarzy szkolnych była dobitniej sprecyzowana. Żąda mianowicie, aby instytucja lekarzy szkolnych weszła w życie już z dniem 1 stycznia 1911, aby tych lekarzy było 8—12 z remuneracją roczną 1600—1800 kor.

R. m. Landau Rafał sędzi, że posada lekarska oglądacza z zwłok jest zbyt ciężka. Wedle statystyki byłoby w Wielkim Krakowie do oglądania 4—5 zwłok dziennie, co na dzień wliczenia lekarzy miejskich byłoby drobiazgiem. Zresztą nie należy lekarzom miejskim odbierać dochodów za oglądanie zwłok. Mowca zgłasza wniosek o przejście do porządku dziennego nad projektem ustanowienia oglądacza zwłok.

R. m. Bandrowski wyraża zadowolenie, że nareszcie wyjdziemy z tej plagi zaniedbania sanitarnego. Wydatki wprawdzie będą znaczne, ale śmiało oświadczyć się za nimi możemy, bo wydatki sanitarne są rzeczą niezwykle korzystną dla społeczeństwa. Przedłożenie mowca popiera, ale radby usłyszeć także program, dotyczący organizacji służby zdrowia samej. Mowca również oświadcza się za niekreowaniem posady oglądacza zwłok, oświadcza się dalej przeciw nadawaniu rangi jedenastej i dziesiątej dla lekarzy. Klub mowcy proponuje inny etat rang, mianowicie: rangę siódmą dla fizyka, dwie posady ósmej rangi, a dziewięć posad w dziesiątej randze. Co do higieny szkolnej — zaznacza dalej dr Bandrowski — że zbyt ciężkie jest podnieść jej wielkie znaczenie, na którym to polu u nas niestety bardzo mało się czyni. I przedłożone wnioski nie wiele przyrzekają, zadowolają się one bowiem tylko teoretycznym stwierdzeniem, że instytucja lekarzy szkolnych jest potrzebna i domaga się wyjednania poparcia gminy przez rząd i Wydział krajowy. A cóż będzie, jeżeli rząd i Wydział subwencji odmówią? Dlatego mowca żąda bardzo stanowczego postanowienia we wniosku następującym: „Rada postanawia powołać instytucję 8—10 lekarzy szkolnych z placą roczną 1600 kor. z dniem 1 września 1910 r.“

R. m. Nowak Julian popiera wnioski w tem przekonaniu, że z dniem dzisiejszym powstanie pod względem zdrowotnym nowa era dla Krakowa.

R. m. Lustgarten wyraziłszy uznanie dla referenta za tak rychłe wygotowanie projektu reorganizacji służby zdrowia w Krakowie, spodziewa się, że także wypracowany będzie wkrótce nowy regulamin dla lekarzy miejskich; spiecznia się tworoniu posady oglądacza zwłok. Mowca popiera wniosek dra Bandrowskiego w sprawie lekarzy szkolnych.

R. m. Bujwid sędzi, że posady lekarzy powinny być rychło obsadzone, aby lepsze siły zgłosić się mogły. Dlatego mowca oświadcza się za koniecznością obsadzenia posad w drodze konkursu.

R. m. Ponikio wskazuje, że z referatu dr Janiszewskiego czuć jakiś powiew kultury i będzie zaszczytne dla Rady miasta, jeżeli przedstawione zasady przedłożenia uchwali.

R. m. Gertler podnosi, że kwestya lekarzy szkolnych zle została dziś postawiona, bo to, że uznajemy potrzebę stworzenia instytucji lekarzy szkolnych, już dawno podczas jednej z dyskusji budżetowych zostało uchwalone. Dlatego mowca radby, aby dodać do wniosku postulat, by prezydent do końca czerwca b. r. przedłożył Radzie konkretne wnioski.

R. m. Hałatkiewicz domaga się dodatkowej rezolucji, aby posady lekarskie zostały wywizorycznie nadane na rok, po upływie którego nastąpić może stabilizacja.

R. m. Kosobucki żąda wypracowania takiej instrukcji dla lekarzy miejskich, aby mieszkańcy każdej chwili mogli korzystać z ich pomocy. Mowca zgłasza więc rezolucję, domagającą się, aby ustalili dyżury w dzień i w nocy dla lekarzy miejskich.

R. m. Domański podnosi, że obecna instrukcja dla lekarzy miejskich w Krakowie istnieje już lat 25, jest tedy przestarzała. Nową instrukcję trzeba opracować, trzeba także opracować już naprzód instrukcję dla lekarzy szkolnych. Mowca zastanawia się następnie nad kwestyą plac lekarzy miejskich, która stanowczo jest niewystarczająca, lekarze ci bowiem na lepszą praktykę i żadne poboczne dochody liczyć nie mogą. W końcu oświadcza się mowca przeciw rezolucji r. Kosobuckiego o utworzenie dyżurów dla lekarzy miejskich. Dyżury odbywają się w Twie ratunkowym, którego petycja, wniesiona do Rady miejskiej o zasilek na dyżury w Twie dla lekarzy rozwiązuje poruszony przez poprzedniego mowcę postulat.

R. m. Pareński w porozumieniu z drem Bandrowskim formuluje wniosek co do etatu lekarzy w sposób następujący: jedna posada — w siódmej randze, trzech — w ósmej, sześciu w dziesiątej, dwie w dziesiątej randze.

R. m. Nowak Stanisław podnosi, że nauczycielstwo z wielką radością przyjmie wnioski w sprawie instytucji lekarzy szkolnych. Życzyćby należało, aby za przykładem Krakowa poszły inne gminy w kraju i posłowie sejmowi powinni sprawę energicznie wziąć w ręce.

Referent dr Janiszewski zaznacza, że sprawa reorganizacji służby zdrowia samej łączy się z reorganizacją innych departamentów magistratu i odwracanie załatwioną być nie mogą. Opracować tylko należało to, co obejmują przedłożone wnioski, bo to są sprawy najagłniejsze. Co do instrukcji, to ona musi być jaknajrychlej wypracowana, jednak łącznie z instrukcją dla lekarzy szkolnych. Co do dyżurów nocnych dla lekarzy miejskich, to będzie można o nich pomyśleć, gdy na porządku dziennym znajdzie się sprawa zwiększenia liczby lekarzy policyjnych.

W głosowaniu uchwalono wszystkie wnioski, przedłożone przez referenta, z pewnymi zmianami. Mianowicie uchwalono u-

stanowić dla lekarzy miejskich następujący etat (proponuje dra Pareńskiego i dra Bandrowskiego): jedna ranga — siódma, trzy — ósme, sześć — dziewiątych, dwie — dziesiąte. Instytucje lekarzy szkolnych uchwalono w myśl wniosku dra Bandrowskiego, powołać z d. 1 września 1910 r. do życia. Wniosek o utworzenie posady oglądacza zwłok upadł. Uchwalono dalej następującą rezolucję prof. Pareńskiego: „Upoważnia się prezydenta do przyjęcia lekarzy miejskich w ramach uchwalonego etatu“. Przyjęto także rezolucję r. Hałatkiewicza, aby posady lekarzy przez rok były prowizoryczne.

Po godzinie 9 wieczór prezydent zamknął posiedzenie, życząc członkom Rady Wesołych świąt. Sprawa pomnika Kościuski znalazła się więc może na porządku dziennym Rady dopiero w pierwszych dniach kwietnia.

Czysty dochód z koncertu p. Jadwigi Dąbickiej, wynoszący 425 kor., został przez komitet pań, któremu dyrekcja koncertów krakowskich odstąpiła ten koncert, przeznaczony na zasilenie Tow. Bursy akademickiej.

Tow. kandydatów adwokackich w Krakowie odbędzie doroczne walne zgromadzenie ze zwykłym porządkiem dziennym d. 24 b. m. o godz. 6 1/2, ewentualnie bez względu na komplet o godz. 7 wieczorem w lokalu Izby adwokackiej (ul. Gołębia).

Zabawa dla dzieci z tańcami i koncertem, wykonanym przez młode artysty, odbędzie się w sobotę d. 19 marca b. r. o godz. 5 po południu w lokalu „Czytelnia dla kobiet“ (Rynek 32). Goście mile widziani.

Krwawy strajk masarski. W sprawie zabójstwa ś. p. Brzeziny pierwsze dochodzenia z ramienia policji podjął agent policyjny p. Kotowicz, który w krótkim czasie, bo już w pół godziny po wypadku, aresztował na Grzegórkach sprawcę Kubickiego. Liczy on lat 27, pochodzi z Królestwa Polskiego i był jednym z czynnych członków organizacji czeladzi chrześcijańsko-społecznej. Dalsze śledztwo prowadzi rada policji p. Swolkien wraz z komisarzem Minasowiczem.

Policja aresztowała wczoraj jeszcze jednego uczestnika napadu na ś. p. Brzezię, mianowicie czeladnika Zamojskiego, czterech zaś innych czeladników, którzy brali udział w napadzie, zblięło. Policja zarządziła za nimi pościg.

Organizacja czeladzi, a przede wszystkim komitet strajkowy oświadcza, że nie ma nic wspólnego i że się nie solidaryzuje z taktiką terroru, którą uprawiają jednostki.

Z pogotowia ratunkowego. Wczoraj około godziny 5 po południu żona właściciela kawiarni przy ulicy Mikołajskiej przyprowadziła na stacyę pogotowia swego męża, p. R. Mańską, którego, którego zranienie było bardzo poważne, zranienie głowy, głęboką ranę na czole, u podstawy nosa, długości kilku centymetrów. Po opatrzeniu rany p. Mańską udał się do domu. Wczoraj opatrzone także na stacyi pogotowia 15-letniego Mateusza Gołę, terminatora szewskiego, którego, jak on twierdzi, pobił jakiś agent policyjny łaską, zadając mu parę zranień, między temi dość głębokie nad oczodolem.

Napad żołnierzy. Wczoraj w nocy w ulicy św. Jakóba czterej pijani żołnierze z pułku artylerji walowej, nie wiadomo po co, zaczęli się dobijać do bramy domu Nr 8 przy ul. św. Jakóba i wywalżyli ją. Hałas ten zbudził stróża, który wybiegł do sieni i usiłował wypędzić żołnierzy; gdy za nim wybiegła jego żona, żołnierze poranili ją bagnietami i dopiero na krzyk stróża uciekli i podążyli do miasta, bijąc po drodze przechodniów. Na ulicy Starowisłnej napadli na kupca Kurzwella i pobili go dotkliwie. Wreszcie poranili bagnietami pomocnika cukierczewskiego Izraela Dyma i kilka innych osób, które spotkali po drodze. Dopiero gdy doszli do Ryńku, patrol wojskowy z odwachą aresztował trzech z nich, a czwarty żołnierz zbiegł.

Sanckya ustawy. „Wiener Ztg“ ogłasza: Cesarz sankcyonował ustawę Sejmu galic., zezwalającą gminie Bakowsko miasto w pow. sanockim na pobór opłat od psów.

O charakter uniwersytetu lwowskiego. Ze Lwowa telefonują: W odpowiedzi na demonstracyę Ukraińców, w sali Domu akademickiego odbyło się wczoraj zgromadzenie polskiej młodzieży akademickiej, na którym młodzież oświadczyła, że stoi na stanowisku enuncyacji grona profesorów z dn. 2 marca 1907 i od stanowiska tego nie odstąpi. Wobec pogroźek ze strony ruskiej, młodzież jest zdecydowaną stanowczo zapewnić spokój na polskim uniwersytecie.

Prawo publiczności. „Wiener Ztg“ ogłasza: Minister oświaty udzielił 8 klasom prywat. gimnazjum dla dziewcząt we Lwowie p. t. „Tow. prywatnego gimnazjum żeńskiego“ na r. 1909/10 prawa publiczności.

Nagły zgon. Pisma lwowskie donoszą: Stanisław Żukowski, dyrektor Karpackiego Tow. naftowego, wybrany jako radny i zastępca burmistrza Wolanek, we środę o godz. 5 po południu na posiedzeniu gminy, podczas przemówienia o założeniu szpitala na tlece gminnej, dostał ataku apoplektycznego i zmarł natychmiast. Zmarły liczył lat 40.

Raut u prezydenta ministrów. Z Wiednia telefonują nam: U prezydenta ministrów bar. Biełnertha odbył się wczoraj wieczorem raut dla członków parlamentu. Oprócz posłów wszystkich stronnictw, przybyli ministrowie, naczelnicy władz, zastępcy prasy miejscowej i korespondenci pism.

Zgłoszenie torpedowców. Z Devonport (Anglia) telegrafują: W pobliżu zderzyły się dwa kontrtorpedowce; ciężko uszkodzone przeholowano je wczoraj do portu.

Pożary kopalni. Z Halifax (Kanada) telegrafują: W kopalni węgla w Stellarton szaleje od kilku dni ogień, którego dotąd nie zdołano ugasić. Kilka osób zginęło.

Z Paryża telegrafują: Jak z Vesoul (dep. Haute Saône) donoszą, w kopalni węgla w Ronchamp, gdzie górniczy od kilku dni strajkuje, wybuchł pożar, którego dotąd nie zdołano stłumić.

Kronika.

Dziś:
Kraków, piątek 18 marca.

Kalendarzyk kościelny: Gabriela i 7 Bol. N. M. P.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 49, zachód o godz. 5 m. 47. Długość dnia godzin 11 min. 58.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Wesele za czasów rewolucji“.

Teatr ludowy: „Nituche“.

Uniw. ludowy im. A. Mickiewicza: w sali Muzeum techniczno-przemysłowego: P. Florian Znaniecki: „Myśliciele XVIII w. Emanuel Kant“.

Powszechnie wykłady uniwersyteckie w anfil. szkoły realnej (ul. Studencka) o godz. 6 wieczór: Prof. dr J. Flach: „Poezja miłosna — dawniej i dzisiaj“.

Walne zgromadzenie Związku turystycznego w gmachu Izby handl.-przemysłowej o g. 4 popoł.

Odczyt: Do Fryderyk Oall: „O t. zw. pozahipotecznym prawach“, w auli uniw. Jagiellońskiego o g. 6 wieczór.

Koncert pianistki p. Halny Skwirczyńskiej w sali starego teatru o g. 7 i pół wieczór.

Posiedzenie sekcji Tow. im. Piotra Skargi (ulica Sienna 1. 5) o godzinie 5 po południu.

Teatr miejski we Lwowie: „Edyp król“.

Z uniwersytetu Jagiellońskiego. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz zamianował prywatnego docenta uniwersytetu dra Ludwika Birkenmajera, mającego tytuł nadzwyczajnego profesora, nadzwyczajnym profesorem historii nauk ścisłych w uniwersytecie krakowskim.

„Żywy dziennik“, urządzony na rzecz tegorocznej kolonii wakacyjnej młodzieży szkół średnich Krakowa i Podgórze, odbędzie się w auli uniwersytetu Jagiellońskiego, w niedzielę, dnia 3 kwietnia. Część literacka „Dziennika“, przygotowywanego z wielką starannością, będzie się mogła poszczycić szeregiem najwybitniejszych nazwisk literatury pięknej. Między innymi przyjęli współdziałali: dr Lucyan Rydel i Władysław Reymont, który zapozna słuchaczy z kilku ustępami „Martyrologii unickiej“.

Z Tow. Bursy akademickiej. Przez kilka obywateli tygodni odbył się szereg odczytów na rzecz Tow. Bursy akademickiej w Krakowie. Odczyty te wygłosili: dr Jan Czekanowski, prof. dr Maurycy Radzki, ks. prof. dr Franciszek Gabryl, dr Zdzisław Jachimiecki, inż. Stanisław Żeleński, dr Mirosław Limanowski, dr Stanisław Tomkowicz i dr Kazimierz Morawski. Dochód z tych odczytów wynosi 575 koron 78 hal.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Kurs telegraficzny.
Kraków, 17 marca.
HOTEL KRAKOWSKI: dr Henryk Grünhaut ze Lwowa, Andrzej Krawkowski z Miechowa, Marya Rumanowska z Lubowa, Leokadya Rudna z Strzemieszyc, radca Władysław Adamczyk ze Lwowa, inż. Stefan Sulowski z Krakowa, Seweryn Lisicki z Poddębic (Król. Pol.), Zofia Dąbka, Aleksandra Grabkowska z Kaliny wielkiej, Ferdynand Kessel z Warszawy, Józef Kugler z Moczdy (Król. Pol.), Seweryn Piątkowski z okręgu z Przemyska, Zygmunt Ryłski z Dąbówki, inż. J. Wojnar z Dombrowy (Śląsk).

Kursa telegraficzne.
Wiedeń, 17 marca. Losy: a) procentowe: Austrjackie zakłady kred. z obl. proc. z roku 1880 3-proc. 299.—. Austr. zakł. kr. z obl. proc. s. r. 1889 3-proc. 20-1/2. Uregul. Danubiu s. 1870 r. 100 str. 5. 6-proc. 28-7/8. Węg. Banku hip. po 100 str. 4-proc. 247-7/8. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-proc. 107-25. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilio) 5 str. 30-50. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 str. 5-3/4. Clary 40 str. m. k. 28-1/2. Pożyczka m. Insubrica 20 str. 120.—. Losy m. Krakowa 20 str. 115.—. Pożyczka m. Lablany 20 str. 81.—. Palfy 40 str. 250.—. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 str. 6-3/4. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 str. 43.—. Losy fund. arcyka. Rudolfa 10 str. 72.—. Salma 4 str. m. 28-1/2. Pożyczka Salaburga 30 str. 115.—. Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 240-0/10. Turckie oblig. prem. kolei po 240-90. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 548.—.

Berlin, 17 mar. Austrjackie banknoty 84-90. Spl. rytus —.—.

Pariz, 17 mar. Renta 3-proc. 93-27. Mąka 53-55.

Zamknięcie giełdy.
Wiedeń, 17 marca Zamknięcie giełdy o g. 3 m. 10. (Aluta koronowa.)
Akcyje: Austr. Zakł. kred. 677 —, węg. Zakł. kred. 819 —, Anglobank 319 90, Unionbank 6 6 3/5, Länderbank 500 25, Bkverien 552 —, Bodencredit 11 91 Galic. Banku hipotec. —, Kolei państw. 745 —, kolei państw. 133 3/4, kolei państw. m. Krakowa 93 —, kolei państw. 54 57, kolei państw. —, Alpiny 721 75 M. Marany 659 1/2, Prag. Tow. żelazn. 25 3/4, Fabryki broni 702 —, Akcyje turckie tyt. 388 —, Gal. akc. Tow. kop. n. 874 —, Ob. węg. indemniz. 73 80, Renta majowa 94 85, Austr. renta koron. 94 60 —, Węgier. renta koron. 92 65, 56 letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 93 55, 40% Lisy Banku h. 94 25, 4 1/2% Lisy Banku hip. 99 50, 5% Lisy Eku hip. 110 —, 4% Lisy Banku kraj. 94 50, 4 1/2% Lisy Banku kraj. 100 25, 4% Gal. Obl. propin. 97 90 —, Gal. pożyczki kraj. 1893 93 —, 4% Pożyczki m. Lwa 93 —, Losy turckie 241 —, Marki 117 77. Rub 254 75. Rosyj. pożyczka 102 80. Uspokojenie: bezchoły.

Najnowsze kapelusze i cylindry

z ces. i król. nadw. fabryk
P. & C. Habiga, Wilh. Plessa itp.
oraz oryg. angielskie i włoskie

poleca
firma:
HARRY FROMMER
Kraków, ul. Grdzka 1. 9.
Wielki wybór najlepszej bielizny męskiej; krawaty, rękawiczki itp.
Ceny najniższe 174 1 8

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw omenterza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w mieście i na prowincji. Telefon 759. 11 62 0

Nowootworzona Domowa Kuchnia Jarska „Przyroda“ 170 7 0
Rynek gł. 1. 44, Linia A-B.
Dziś: Obiad (od godz. 12).
Zupa jarzynowa 20 h. Zupa ze świętego szczeni 80 h. Soczewica 20 h. Kapusta faszerowana 30 h. Fasolka szparagowa 40 h. Kalafior 50 h. Kasza owsiana 20 h. Makaron z makiem 30 h. Zrazy jarskie 30 h. Sałata zielona 40 h. Rzodkiewka 20 h. Dółki ze śmietaną 40 h. Legumina gryskowa 30 h. Kompot 40 h.
Kolacja (od godz. 6).
Knedle z kartofli 30 h. Ziemiński zapiekane z serem 30 h. Marchewka z grzankami 30 h. Pierogi z powidłami 30 h. Jajka w sosie białym 40 h. Omelet z kalafierem 40 h.
Herbata, Kawa, Gazety, Szachy.
Lokal otwarty od 8 rano do 10 wieczór.

Czytelnia naukowa i beletrystyczna
w Krakowie, ul. św. Jana 4
poleca:
Wszelkie nowości piśmiennicze
z zakresu beletrystyki i nauki, w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.
Nowo otworzony dział ksiątek dla młodzieży. Abonament przystępny katalog i dodatek z przesyłką 1 K. Wysyłka na prowincję w spec. skrynkach.
27 30 0

SALON „ARS“
ul. św. Jana 1, I p.,
otwarty codziennie, nie wyłączając świąt i niedziel, od g. 10—1 i od 2—4 pop. Wzbogacany ciągle nowymi dziełami sztuki najznakomitszych artystów. 81 30 0

Kilkadziesiąt gąsiorów
2 i 4-litrowych, oraz inne wyroby ze szkła, tania do sprzedania. Wolska 1. 5, parter, II-gie drzwi na prawo od 10—12 i od 4—6. 166 9 0

Drogieta z Warszawy, praktyka 20 lat, poszukuje posady. Ma świetne świadectwa z Galicji i Rosji, zna języki. Adres: Lwów, Krasiwicki 16, mieszkanie 3. P. K. 177 2 0

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 452.
dejmując się wykonania grobowców pomników, tak w mieście jak na wawincji, oraz poleca wielki wybór rękawiczek gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 111 42 300

Oani się młody
inteligentna handlowiec, z panną lub młodą wdową, kt. by ma dopomogać do otwarcia sklepu. Rz. traktuje poważnie. Zgłoszenia: Przyszłość 1239 poste rest. Kraków. 176 2 2

Dabettówka
prawa lufa „express“ cal. 450, lewa cal. 16, do sprzedania. Oglądać można ul. Mikołajowska 5, II p., drz. 8, od godz. 2—4 pop. 178 1 0

Na Wielkanocną święta
poleca wyroby cukiernicze
Cukiernia Nowaka w Bochni
Przy zamówieniach ponad 20 kor. opakowania nie liczy się. Cenniki wysyła za darmo i opłacone. 2096 4 9

SKŁAD FORTEPIANÓW
B. GABRYELSKA
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 35
otrzymał na skład
Fortepian z klawiaturą Juhowa Cluisama oraz pianino z klawiaturą promianista
i zaprasza wszystkich interesujących się tymi wynalazkami do obejrzenia i wypróbowania.
128 30 30

Wydawnictwo „Nowej Reformy“
1 17 0 Koron 4—
Józef Głada. **Oporni**, powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów 2-40
B. Bolesławita. **Para Czerwona**, powieść w 2 tom. 1-20
— **Przed burzą**, sceny z r. 1830, 1 tom 1-20
— **Emisariusz**, wspomnienie z r. 1838 1-20
— **Nad Spreą**, powieść 1-20
— **Nad modrym Dunajem**, powieść 1-20
J. U. Niemcewicz. **Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi** —40
Do nabycia w Administracji „N. Reformy“, oraz we wszystkich księgarniach
Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

Stroiciel fortepianów
egzaminowany w zakładzie dla niewidomych w Wiedniu, prosi Szan. Publiczność o łaskawe poparcie przez powierzenie mu strojenia fortepianów. Izydor Eichenbaum, Kraków, ul. Miodowa 15. 171 5 0

Panna z ukończoną szkołą wydziałową, władająca językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, poszukuje zajęcia biurowego. Zgłoszenia przyjmuje Administracja „N. Reformy“ pod T. D.

LUDWIK STASIKA
Humoreski
Nowe Humoreski
Trzecie Humoreski.
We wstkich księgarniach. 60 9 0

Nbda osoba
z ukończoną szkołą robót i wydziałową, mogącą uczyć lekcji muzyki, korepetycji, zna się również na domowym gospodarstwie, przyjmie także zajęcia biurowe jako kasyerka w Krakowie. Zgłoszenia pod „Ema“ przyjmuje Administracja „N. Reformy“. 148 12 0

Concerty w Starym Teatrze.
W piątek dnia 18 marca 1910 r.
recital fortepianowy 35 62 0
Halny Skwirczyńskiej
(Beethoven, Mazart, Schumann, Chopin, Paderewski, Różycki, Liszt).

Filipowa, akuszerka
mieszka ul. Wicłopolie 15.
Tamże pokój do wynajęcia. 172 3 3

Akademik
zdolny korepetytor, poszukuje lekcji. — Zgłoszenia pod M. T. przyjmuje Administracja „N. Reformy“. 136 13 0

Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza 4, tuż przy placu Szczepańskim. — Telefon nr 334.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich krajów europejskich. 21 67 0

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na ceny sezon
JÓZEFA KARMAŃSKA
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne. 41 14 0
Rządca druki L. K. Górski.